

Naziv predmeta	MORALNE DIMENZIJE ZDRAVSTVENE SKRBI							
Kratica						ISVU šifra		
Vrsta	Seminar (1 sat tjedno)							
Razina	Osnovna							
Godina	III. i IV.	Semestar		Ljetni (IV. i VI.)				
ECTS	2 ECTS boda							
Nastavnik	Izv.prof.dr.sc. Suzana Vuletić							
Cilj ili svrha kolegija	Doprinijeti pastoralnoj evangelizaciji bolničkog dušobrižništva utjecajem duhovnosti holističke antropologije i moralnog oplemenjivanja humane dimenzije personalističke medicine.							
Preduvjeti za upis								
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog kolegija student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spoznati holističke dimenzije zdravlja i bolesti kroz prizmu personalističke medicine s posebnim naglaskom na važnost duhovne dimenzije zdravstvene skrbi. 2. Prepoznati ideološki motivirane kontroverze i biološke redukcionizme koje nastoje umanjiti ontološki i pravni status ljudske osobe te njezinih temeljnih egzistencijalnih prava u trenucima najveće vulnerabilnosti, od začeća do smrti. 3. Utjecati na obranu ljudskog dostojanstva uvjerljivim svjedočanstvom moralnog i bioetičkog pastoralnog zalaganja. 4. Odgovorno se postaviti na stranu „kulture života“ načelima: nepovredivosti, dostojanstva, svetosti i neprocjenjive vrijednosti ljudskog života u svjetlu katoličke antropologije, osporavajući doktrinu etičkog relativizma, autonomnog individualizma, te permisivističkih i liberalističkih tendencija suvremene biomedicine. 							
Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja	Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi		
						min	max	
	Nastava utemeljena na procesu poučavanja	0,5	1-2	Pretraživanje i proučavanje literature	Evidencija	15	20	
	Uvođenje učenika u istraživački usmjerenu nastavu i osobni rad			Kreiranje i vrjednovanje novih činjenica u dijelu područja znanstvenih istraživanja	Kritičko prosuđivanje			
	Razvijanje sposobnosti za rješavanje problema i donošenje odluka			Preuzimanje etičke i društvene odgovornosti	Poticaj			
	Seminarski rad	1	1-4	Izrada i prezentiranje seminara	Evaluacija	30	60	
					Sposobnost rasprave			
Završni ispit	0,5	1-4	Usvojenost gradiva	Usmeni ispit	15	20		
			Demonstriranje znanja	Apologetika moralnih i bioetičkih principa				
	Ukupno:	2				60	100	
Konzultacije	Vrijeme konzultacija predviđeno je: <i>ponedjeljkom od 13-14 h. Kabinet br.1.</i> Molim prethodno najaviti konzultacije mailom: <i>suzanavuletic007@gmail.co</i>							

Kompetencije koje se stječu	Po odslušanosti kolegija očekuje se da student može prepoznati recentne domete biomedicinskih znanosti koji svojim rapidnim progresom nužno zahtijevaju kršćansko moralno bio-etičko usmjerenje kako bi uspjeli sačuvati izvornu plemenitost i humanost izvornog poslanja zdravstvene skrbi.
Sadržaj	<p>Nastojat ćemo otkriti moralno-bioetičke implikacije zdravstvene skrbi kroz teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bolničko dušobrižništvo 2. Uloga vjere u teškim egzistencijalnim situacijama 3. Psiho-somatska djelotvornost duhovne dimenzije 4. Značaj religioznih simbola u bolničkom okružju 5. Važnost sakramenata u bolničkom dušobrižništvu 6. <i>Christus patiens, Christus medicus</i> 7. Religiozni aspekti poštivanja svetosti života 8. Moralno bio-etička pitanja prenatalne skrbi 9. Moralno bio-etička pitanja tehnološke medicine 10. Moralno bio-etička pitanja terminalne faze ljudskog života 11. Izazovi bioetičkih paradigmi i njihov odraz na medicinsku djelatnost 12. Degradacija liječništva 13. Ne/savjesno liječenje 14. Stigmatizacija u zdravstvu 15. De/personalizacija i rutinizam zdravstvenog pristupa 16. Narušavanje povjerljivosti i privatnosti u zdravstvenoj skrbi 17. Komercijalizacija i korumpiranost zdravstvenih usluga 18. Politizacija zdravstvenih položaja 19. Sukob svetosti života i kliničke kvalitete života 20. Vrijednosni vid integriteta liječnika i moralne odgovornosti liječničkog djelovanja 21. Holističko poimanje zdravlja kao unitotaliteta konstitutivnih dimenzija 22. Humanističko obrazovanje i bioetička edukacija zdravstvenih djelatnika 23. Prisege časnog pridržavanja tradicije liječničkog zvanja 24. Kršćanski utjecaj i doprinos zaštiti dostojanstva i nepovredivosti ljudskoga života
Obvezna literatura	<p>Popis obvezne literature ovisi o svakoj pojedinačnoj temi koja će biti osobno data studentu.</p> <p>BOROVEČKI, A., Prisege časnog pridržavanja visoke etičke tradicije liječničkog zvanja, u: <i>Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske Biskupije</i> CXLV (2017.) 2.; BOROVEČKI, A., OREŠKOVIĆ, S., BABIĆ-BOSANAC, S., <i>Pravo na život. Priručnik iz izbornog predmeta iz područja medicinske etike koji se bavi pitanjima vezanim uz početak ljudskog života</i>, Zagreb, 2015.; IVAN PAVAO II., <i>Enciklika o vrijednosti i nepovredivosti ljudskog života, Evangelium vitae - Enciklika o vrijednosti i nepovredivosti ljudskog života</i>, (Rim, 25.3.1995.), KS, Zagreb, 1997.; KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, <i>Donum vitae - Naputak o poštivanju ljudskog života u nastanku i o dostojanstvu rađanja</i>, (Rim, 22.2.1987.), KS, Zagreb, 1987.; KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, <i>Dignitas Personae – Dostojanstvo osobe. Naputak o nekim bioetičkim pitanjima</i>, (Rim, 8. 9. 2008.), KS, Zagreb, 2009.; MATELJAN, A., Bolesničko pomazanje – sakrament ozdravljenja?, u: <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 5 (2007.), str. 405.-412.; MATELJAN, A., Pastoral bolesnika: nužnost pouke i odgoja, u: <i>Vjesnik Đakovačko osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije</i> 9-10 (2009.), str. 787.-796.; MATULIĆ, T., <i>Život u ljudskim rukama. Nova biologija i biotehničko revolucioniranje života</i>, GK, Zagreb, 2006.; MATULIĆ, T., <i>Medicinsko prevrednovanje etičkih granica. Svetost života priklještena između autonomije i tehnicizma</i>, GK, Zagreb, 2006.; MILIČIĆ, V., <i>Deontologija profesije liječnik. Život čovjeka i integritet liječnika-čudoredna raskrižja bioetike</i>, Pravni fakultet, Zagreb, 1996.; POZAIĆ, V., <i>Čuvari života, Radosti i tjeskobe djelatnika u zdravstvu</i>, Centar za bioetiku - FTI DI, Zagreb, 1998.; POZAIĆ, V., <i>Život prije rođenja. Etičko-moralni vidici</i>, FTI, Zagreb, 1990.; PAVESI, E., <i>Bioetika umijeća ozdravljenja</i>, CBE, Zagreb, 2014.; PAŽIN, Z., Dušobrižništvo bolesnika, u: <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 3 (2002.), str. 138.-141.; PUNTARIĆ, D., STAŠEVIĆ, I., ROPAC, D. i suradnici, <i>Javno zdravstvo, Medicinska naklada</i>, Zagreb, 2017.; SRAKIĆ, M., Bolnice – povlaštena mjesta nove evangelizacije, u: <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 3 (2002.);</p>

	<p>SRAKIĆ, M., Neka pitanja pastorala bolujućih, u: <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 5 (2007.); ŠTIFANIĆ, M., <i>Uvod u medicinu usmjerenu osobi</i>, Hrvatski pokret za prava pacijenata, Rijeka, 2012.; TOMAŠEVIĆ, L., Bioetički izazovi. Izazovi globalne bioetike i biotehnologije, u: <i>Bogoslovska Smotra</i> 2 (2006.), str. 395.-415.; N. VRANJEŠ, Cjelovit pastoral bolesnika, u: <i>Služba Božja</i> ¾ (2013.), str. 351.-365.; VULETIĆ, S., JURIĆ, A. K., Utjecaj vjerskog uvjerenja na tijek liječenja bolesti, u: Kurtović Mišić, A. i suradnici (ur.), <i>Zbornik radova s međunarodnog kongresa, „1, Hrvatski kongres medicinskog prava“</i>, Sveučilište u Splitu i Hrvatska liječnička komora, Dalmacija papir, Split, 2017., str. 225.- 245.; VULETIĆ, S., RAKOŠEC, Ž., MIKŠIĆ, Š., JURANIĆ, B., Duhovna skrb umirućih i ožalošćenih u sklopu palijativne medicine, u: Markešić, I. (ur.), <i>Čovjek i smrt. Teološki, filozofski, bioetički i društveni pristup</i>, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Hrvatsko katoličko sveučilište – Udruga Posmrtna pripomoć, Printera, Zagreb, 2017., str. 329.-366.; VULETIĆ, S., <i>Bioetika</i>, (scripta ad usum privatum); VULETIĆ, S., <i>Moralno-bioetička dijagnoza suvremene biomedicine</i>, (scripta ad usum privatum); VULETIĆ, S., Bolničko dušobrižništvo na području Đakovačko-osječke nadbiskupije, u: <i>Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske Biskupije</i> CXLV (2017.) 2., str. 16.-19.; VULETIĆ, S., Medicus Christianus – Alter Christus, u: <i>Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske Biskupije</i> CXLV (2017.) 2., str. 6.-11.; ZERGOLLERN-ČUPAK, LJ., <i>Bioetika i biomedicina</i>, Pergamena, Zagreb, 2006.</p>
Preporučena literatura	<p>DODIG, S., <i>Biblijska medicina. O zdravlju, bolesti i smrti u Bibliji</i>, Medicinska naklada, Zagreb, 2016.; LARGHERO, E., BRUNETTI, M. (ur.), <i>Percorsi di pastorale della salute</i>, Edizioni Camilliane, Torino, 2012.; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI, Zakon o zaštiti prava pacijenata, u: <i>Narodne Novine</i> 169/04; 37/08.; NEVILLE, K., <i>A Pastoral Care in Hospitals</i>, Morehouse Publishing, London, 1995.; VLADA REPUBLIKE HRVATSKE I HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, Ugovor o dušobrižništvu u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama, u: <i>Narodne novine - Međunarodni ugovori</i> 3/97; SAILER, J. M., <i>Mala Biblija za bolesnike. Riječ koja krijepi i ozdravlja</i>, UPT, Đakovo, 2003.; VERSPEREN, P. (ur.), <i>Biologia, medicina ed etica. Testi del Magistero cattolico</i>, Queriniana, Brescia, 1990.</p>
Oblici provođenja nastave	<p>Predavanja, diskusije, prikazivanje prikladnih dvd materijala</p>
Načini provjere znanja i polaganja ispita	<p>Izlaganje povjerene teme; Pismeni dio ispita vezan uz sve teme dotaknute tijekom seminara.</p>
Jezik poduke i mogućnosti	<p>Hrvatski, talijanski, engleski, njemački jezik.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe svakog predmeta i/ili modula	<p>Anonimna anketa nakon završenih predavanja te analiza ispitnih rezultata.</p>